

RODOVI I VRSTE VOĆA

rodovi i vrste	crnogorski naziv
<i>Castanea</i> Mill.	kesten
<i>Citrus</i> L.	citrusi
<i>Corylus</i> L.	lijeska
<i>Cydonia oblonga</i> Mill	dunja
<i>Ficus carica</i> L.	smokva
<i>Fortunella</i> Swingle	fortunela (kumkvat)
<i>Fragaria</i> L.	jagoda
<i>Juglans regia</i> L.	orah
<i>Malus</i> Mill.	jabuka
<i>Olea europaea</i> L.	maslina
<i>Pistacia vera</i> L.	pistači
<i>Poncirus</i> Raf.	poncirus, trolisna pomorandža
<i>Prunus amygdalus</i> Batsch	badem
<i>Prunus armeniaca</i> L.	kajsija
<i>Prunus avium</i> L.	trešnja
<i>Prunus cerasus</i> L.	višnja
<i>Prunus domestica</i> L.	šljiva
<i>Prunus persica</i> Batsch L	breskva, nektarina
<i>Prunus salicina</i> L.	japanska šljiva
<i>Pyrus</i> L.	kruška
<i>Ribes</i> L.	ribizla, ogrozd
<i>Rubus</i> L.	kupina, malina
<i>Vaccinium</i> L	borovnica, brusnica
<i>Punica</i> L.	šipak (nar)
<i>Actinidia</i> L	kivi

KVALITET SADNOG MATERIJALA VOĆA I SADNICA VOĆA

Sadni materijal voća i sadnica voća treba da odgovara **sljedećem kvalitetu**:

I Sadni materijal materijal voća i sadnica voća:

1. Kalem-grančice

Kalem-grančice su dijelovi jednogodišnjih ljetorasta ili dvogodišnjih grančica, tehnološki (fiziološki) zrele, zdrave i neoštećene, sa dobro razvijenim i zdravim pupoljcima debljine od 5 do 10 mm, a za orahe debljine od 10 do 25 mm.

2. Reznice

Reznice su dijelovi jednogodišnjih ljetorasta, izbojaka mladica i žila korjenovog sistema, a koje su zdrave i neoštećene.

Debljina reznica treba da iznosi: zelenih reznica od 3 do 5 mm, zrelih reznica od 5 do 12 mm, reznica korjena od 5 do 8 mm i reznica korjena malina i kupina do 5 mm.

3. Ožiljene reznice

Ožiljene reznice su biljke sa potpunim ciklusom vegetativnog razvoja (zrele reznice) ili sa nepotpunim ciklusom vegetativnog razvoja (zelene reznice).

Ožiljene reznice treba da budu zrele, zdrave i neoštećene.

Korjen treba da ima najmanje 5 žila, a dužina svake žile treba da iznosi najmanje 5 cm. Dužina nadzemnog djela reznice treba da iznosi najmanje 20 cm, a prečnik neposredno iznad korjenovog vrata od 5 do 12 mm.

4. Mladice

Mladice su ožiljeni izbojci nastali iz adventivnih pupoljaka glave matičnog stabla i treba da budu zrele, zdrave i neoštećene.

Korijen treba da ima najmanje 4 žile, a dužina svake žile treba da iznosi najmanje 5 cm. Dužina nadzemnog dijela mladice, treba da iznosi najmanje 15 cm, a prečnik neposredno iznad korjenovog vrata od 4 do 14 mm.

5. Izdanci

Izdanci koji su nastali iz adventivnih pupoljaka korjena, treba da budu ožiljeni, zdravi, zreli i neoštećeni.

Izdanci malina i kupina treba da imaju korjenov sistem sa najmanje 5 žila čija dužina, treba da iznosi najmanje 8 cm i sa što više sitnih žila.

Dužina nadzemnog dijela, treba da iznosi za kupinu najmanje 30 cm, a za malinu najmanje 50 cm.

Nadzemni dio treba da ima najmanje dva dobro razvijena okca.

Prečnik neposredno iznad korjenovog vrata treba da iznosi od 5 do 12 mm.

Izdanci višanja i šljiva treba da imaju korijen sa najmanje 3 žile, a dužina svake žile, treba da iznosi najmanje 5 cm.

Dužina nadzemnog dijela, treba da iznosi najmanje 20 cm, a prečnik neposredno iznad korjenovog vrata od 5 do 12 mm.

6. Sejanci

Sejanci su jednogodišnje ili dvogodišnje biljke, a za orahe i trogodišnje biljke, proizvedene iz sjemena.

Sejanci, treba da budu zdravi, zreli i neoštećeni.

Jednogodišnji i dvogodišnji sejanci šljiva dženerika, bresaka, kajsija, trešanja, višanja, magriva, leske i jabuka, treba da imaju korjenov sistem sa najmanje 5 žila, a krušaka i orahe - korjenov sistem sa najmanje 3 žile.

Dužina svake žile, treba da iznosi najmanje 5 cm.

Dužina nadzemnog dijela, treba da iznosi najmanje 20 cm, a prečnik neposredno iznad korjenovog vrata od 4 do 12 mm, a za orah od 12 do 20 mm.

Trogodišnji sejanci orahe kao sadnice, treba da imaju korjenov sistem sa najmanje 3 žile, a dužina svake žile, treba da iznosi najmanje 20 cm.

Prečnik stabla na visini od 60 cm iznad korjenovog vrata treba, da iznosi od 17 do 25 mm.

7. Živići jagoda

Živići jagoda su biljke nastale iz adventivnih pupoljaka jednogodišnjih ili dvogodišnjih biljaka.

Živići jagoda, treba da budu fiziološki zreli, zdravi i neoštećeni, svježi i normalno razvijeni i treba da imaju najmanje 3 lista, centralni pupoljak i rozetu, kao i žiličast i zreo korijen dužine najmanje 5 cm.

8. Okulanti

Okulanti su biljke-podloge sa potpunim ili nepotpunim jednogodišnjim ciklusom vegetativnog razvoja, na kojima su okulirani i primljeni jedan ili više pupoljaka (plemki).

Okulanti, treba da budu zreli, zdravi i neoštećeni i treba da imaju najmanje 3 skeletne žile, a dužina svake žile treba da iznosi najmanje 10 cm.

Dužina nadzemnog, dijela treba da iznosi najmanje 30 cm, a prečnik neposredno iznad korjenovog vrata najmanje 6 mm.

9. Voćne sadnice

Voćne sadnice su jednogodišnje ili dvogodišnje biljke, a izuzetno i trogodišnje biljke, nastale spajanjem (kalemljenjem) podloge i plemke.

Jednogodišnje voćne sadnice, treba da imaju korjenov sistem sa najmanje 5 osnovnih žila, a sadnice krušaka i orahe najmanje 3 osnovne žile.

Dužina svake žile, treba da iznosi najmanje 20 cm, a dužina nadzemnog dijela sadnica jabuka, krušaka, dunja, šljiva, trešanja, kajsija i badema treba da iznosi najmanje 1 m, odnosno bresaka, višanja, krušaka na dunji, lijeske i jabuke na slabo bujnim vegetativnim podlogama najmanje 70 cm, a orahe 40 cm.

Prečnik neposredno iznad korjenovog vrata ne treba da bude manji od 10 cm.

Jednogodišnje voćne sadnice mogu biti sa bočnim ljetorastima ili bez njih.

Dvogodišnje voćne sadnice, treba da imaju formiranu krunu ili voditeljicu sa 5 bočnih ljetorasta iznad visine debla, koji služe za formiranje krune.

Formirana kruna, treba da ima voditeljicu sa najmanje tri skeletne grane pravilno raspoređene, koje ne izbijaju iz susjednih pupoljaka.

Kruna može biti formirana i na drugi način zavisno od potražnje kupca.

Debljina sadnice, mjereno neposredno ispod prve ramene grane, treba da iznosi najmanje 12 mm.

Korjenov sistem treba da bude dobro razvijen sa najmanje 4 skeletne žile, a sadnica krušaka i orahe sa najmanje 3 skeletne žile.

Dužina svake skeletne žile, treba da iznosi najmanje 20 cm.

Jednogodišnje i dvogodišnje voćne sadnice, treba da budu zrele, zdrave i bez vidljivih oštećenja drvenastog tkiva, a presjeci sadnica, treba da su zarasli, i to jednogodišnjih sadnica za najmanje 50%, a dvogodišnjih sadnica za najmanje 75%.

Spojno mjesto, treba da bude bez guka i zadebljanja.

Trogodišnje voćne sadnice (špalirski oblici i visokostablašice za zaštitu zemljišta od erozije, pošumljavanje ili sadnju pored puteva), treba da imaju specijalno formiranu krunu i treba da budu zdrave i bez vidljivih oštećenja drvenastog tkiva.